

Resultat af dækrazzia september 2013

Indhold

Sammenfatning	3
Baggrund	4
Risici	4
Mønsterdybde	4
Lufttryk	4
Vinterdæk i varm årstid	4
Nordisk forbillede	5
Dækrazzia i Danmark	5
Gennemførelse	5
Formål	5
Resultat	6
Føreres køn og alder	6
Slidte dæk	6
Bevidsthed om dæktilstand	7
Ulovlig mønsterdybde	8
Middelmønsterdybde på det mest slidte dæk	9
Kontrol af lufttryk	10
Flade eller næsten flade dæk	11
Forskel i lufttryk på samme aksel	11
Vinterdæk i varm årstid	12
Forskelle hvis føreren ejer bilen eller ej	13

Sammenfatning

- 19 procent af de undersøgte biler havde mindst ét dæk med 3 mm eller mindre mønsterdybde.
Såfremt denne andel er udtryk for den generelle tilstand på person- og varebiler i hele landet, betyder det, at 509.000¹ biler kører på de danske veje med mønsterdybde på 3 mm eller mindre.
- Af dem som havde mindst ét slidt dæk, bedømte hovedparten selv, at deres dæk var tilfredsstillende eller gode. 82 procent var uvidende om, at de kørte på slidte dæk.
- En større andel af mandlige bilister kører med mindst ét slidt dæk (3 mm eller mindre mønsterdybde) uden at vide det i sammenligning med kvindelige bilister.
- Ældre biler (10 år eller ældre) havde generelt mere slidte dæk end nyere biler.
- 2 procent af alle undersøgte biler havde mindst ét ulovligt dæk (under 1,6 mm mønsterdybde).
- Middelmønsterdybden på det mest slidte dæk på de undersøgte biler var 4,1 mm.
- To ud af tre adspurgte bilister (65 procent) havde ikke kontrolleret lufttrykket i dækkene den seneste måned eller vidste ikke hvornår det sidst var gjort.
- Kvindelige bilister havde generelt dårlige styr på lufttrykket end mandlige bilister.
- 9 procent havde mindst ét dæk med så lavt lufttryk, at det kan sammenlignes med punktering eller grænsen til punktering (1,6 bar eller mindre).
- 18 procent af alle undersøgte biler havde 0,5 bar eller mere i forskel i lufttryk på samme aksel.
- 19 procent af alle undersøgte biler kørte på vinterdæk i september måned.
- Dækrazzia blev gennemført i september 2013. I alt blev 1.057 personbiler og 294 varebiler kontrolleret i fire politikredse.
- Efter politiets ordinære trafikkontrol tilbydes bilisten en frivillig måling af dækkenes lufttryk og mønsterdybde, samt at modtage information om lufttrykkets og mønsterdybdens betydning af sikkerhed og miljø.
- Bag dækrazzia-kampagnen står Rådet for Større Dæksikkerhed som består af Rigspolitiet, FDM, Teknologisk Institut, Dækimportørforeningen, Fabrikantforeningen for Regummierede Dæk samt Dæk Specialisternes Landsforening.

Baggrund

Risici

Når det gælder aktiv sikkerhed og undgå at en trafikulykke indtræffer, spiller gode dæk en afgørende rolle. Ifølge finske undersøgelser² spillede dæk en rolle i godt 14 procent af alle dødsulykker som indtræf i Finland i perioden 2000-2010. Den hyppigste årsag var slitage efterfulgt af forkert valg af dæktype til årstiden. Godt hver syvende dødsulykke med dæk som medvirkende faktor skyldtes forkert lufttryk. Ved dødsulykker i Danmark i 2011³ var dæktrykket forkert på 9 % af de implicerede køretøjer, og ligeledes på 9 % var mønsterdybden under det tilladte.

Mønsterdybde

Når dæk slides, øges risikoen for akvaplaning, idet evnen til at lede vand bort fra trædefladen bliver dårligere. Denne illustration⁴ viser vejkontakten ved 3 mm vand på kørebanen.

Mønsterdybde Hastighed	Lovens min. krav 1,6 mm mønster	Halvslidt dæk 4 mm mønster	Nyt dæk 8 mm mønster
5 km/t	 100% vejkontakt	 100% vejkontakt	 100% vejkontakt
75 km/t	 16% vejkontakt	 58% vejkontakt	 74% vejkontakt
125 km/t	 6% vejkontakt	 11% vejkontakt	 47% vejkontakt

Lufttryk

Med for lidt lufttryk i dækkene bliver bilen svær at håndtere i en kritisk situation⁵. For lavt lufttryk medvirker desuden til hurtigere slid end ellers samt øget brændstofforbrug. Derudover kan varmeudvikling grundet lavt lufttryk være medvirkende årsag til risiko for punktering. Stor forskel i lufttrykket på samme aksel kan bidrage til ustabilitet og gøre det svært at klare en undvigemanøvre eller pludselig nedbremsning.

Vinterdæk i varm årstid

Vinterdæks mønster og gummiblanding er særligt tilpasset kulde og vinterforhold. Når temperaturen stiger til over 7 grader⁶, er det tid til at skifte til sommerdæk, da det giver den bedste stabilitet og mindste slitage.

Nordisk forbillede

I Finland startede en tilsvarende kampagne tilbage i 1997, og i Sverige fulgte man efter i 2004. I begge lande har man haft gode erfaringer med dækrazzia som har vist en positiv udvikling⁷ med hensyn til bilister der kører på slidte dæk.

Dækrazzia i Danmark

Rådet for Større Dæksikkerhed ønsker med dækrazzia at sætte fokus på dæksikkerhed blandt bilisterne og gennemførte i maj 2012 for første gang dækrazzia i Danmark.

Gennemførelse

I september 2013 gennemførtes dækrazzia flere steder i Danmark. Efter politiets ordinære kontrol af kørekort, alkoholpromille, lygter etc. blev føreren tilbudt en kontrol af bilens dæk. Dækkontrollen var frivillig.

Totalt blev 1.351 biler kontrolleret i følgende politikredse:

Nordsjælland	297 biler
Københavns Vestegn	306 biler
Syd- og Sønderjylland	443 biler
Midt- og Vestsjælland	305 biler

Bilernes dæks mønsterdybde og lufttryk blev målt og noteret sammen med oplysninger om bilen var monteret med vinter- eller sommerdæk. Derudover noteredes bilens årgang, type (person- eller varebil) og nationalitet, førerens alder, køn og om føreren var ejer af bilen, samt førerens egen vurdering af dækkenes tilstand og hvornår hun/han senest havde kontrolleret dæktryk.

Formål

Formålet med dækrazzia kampagnen er at øge bilisternes viden om mønsterdybdens betydning for trafiksikkerheden og om lufttrykkets betydning for miljøet, trafiksikkerheden og økonomien. Derudover er formålet, at minde bilisterne om deres ansvar for at holde øje med dækkenes tilstand.

Resultatet af dækrazzia anvendes til information omkring dæksikkerheden på de danske veje, samt som grundlag for fremtidige kampagner og til evaluering af udførte kampagner.

Resultat

Førerens køn og alder

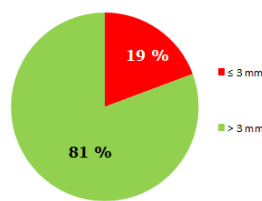
Af de kontrollerede biler var 28 procent ført af kvinder og 72 procent af mænd. Af bilerne som blev kontrolleret var 31 procent 10 år eller ældre, 34 procent var 5 til 9 år og 31 procent var nyere end 5 år.

Slidte dæk

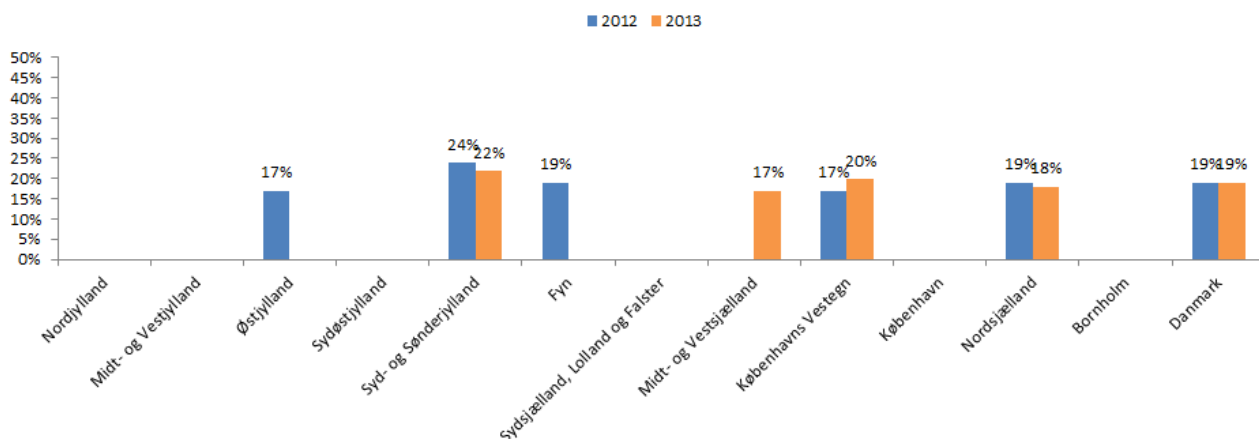
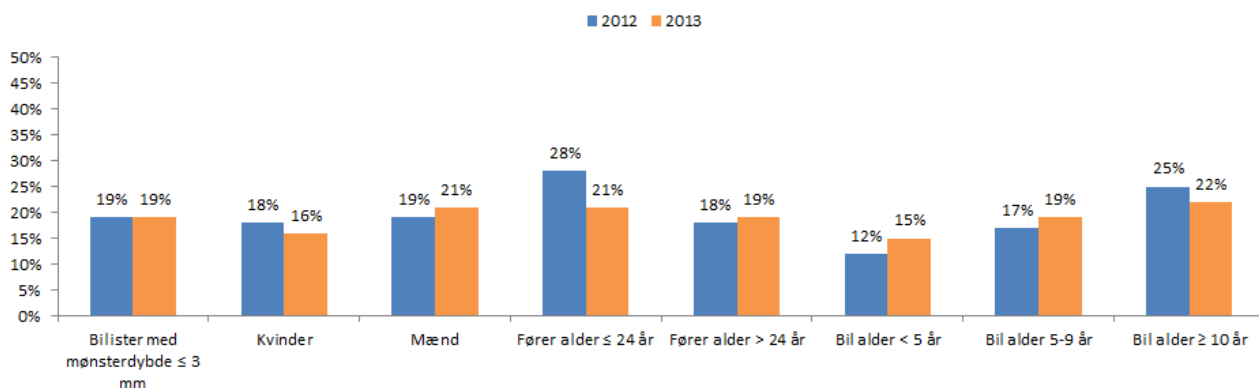
Dæk med en mønsterdybde på under 3 mm har betydeligt dårligere vejgreb på våd kørebane og større risiko for akvaplaning end dæk med dybere mønster. 19 procent af de undersøgte biler havde mindst ét dæk med 3 mm eller mindre mønsterdybde. Såfremt denne andel er udtryk for den generelle tilstand på landsplan, svarer det til, at 509.000¹ biler i Danmark kører med mindst ét dæk med en mønsterdybde på 3 mm eller mindre.

Af i alt 5.204 kontrollerede dæk havde 461 dæk mindre end 3 mm mønsterdybde.

Fordeling af biler med mindst ét dæk med 3 mm eller mindre mønsterdybde:

Værst ser det ud blandt de unge bilister hvor hele 21 procent kørte på slidte dæk:

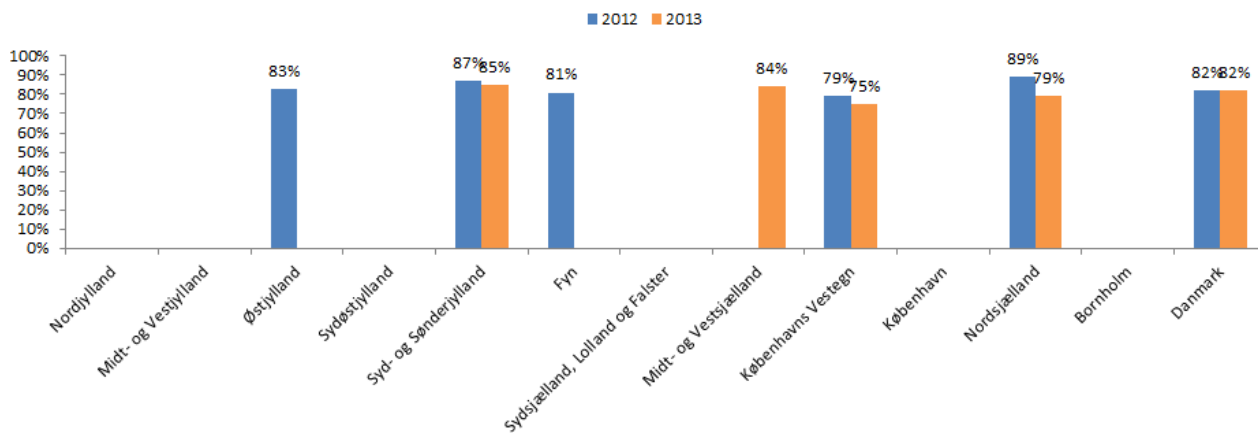
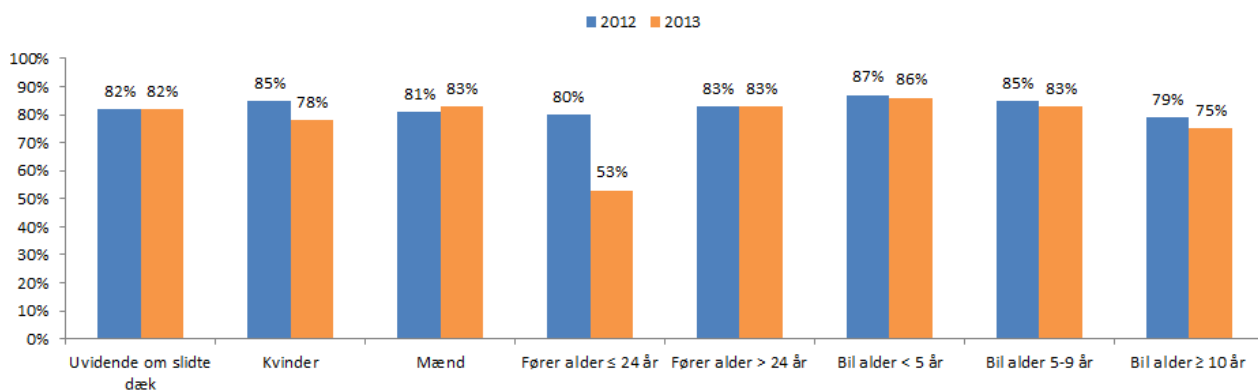

Bevidsthed om dæktilstand

Bilisterne som blev standset i dækrazzia blev spurgt om hvordan de selv vurderer deres bils dæks tilstand med hensyn til mønsterdybde. Der kunne vælges mellem tre svarmuligheder; "dårlig" (3 mm eller mindre), "tilfredsstillende" (mellem 3 og 5 mm) og "god" (5 mm eller mere).

Af dem som havde mindst ét dæk med 3 mm eller mindre mønsterdybde, var hele 82 procent uvidende om det og vurderede selv dæktilstanden som enten god eller tilfredsstillende.

Her ser det værst ud blandt bilister med nyere biler, hvor hele 86 procent var uvidende om dæktilstanden.

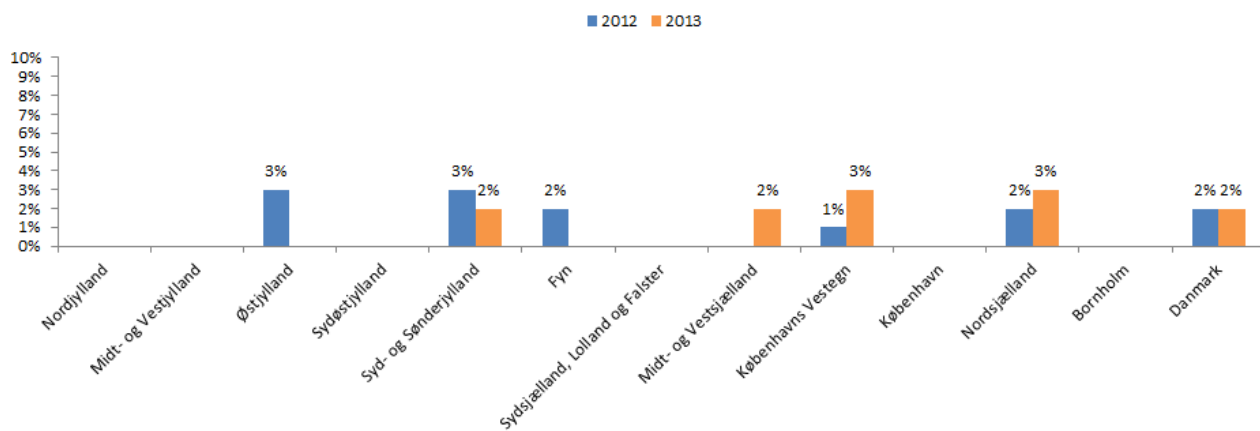
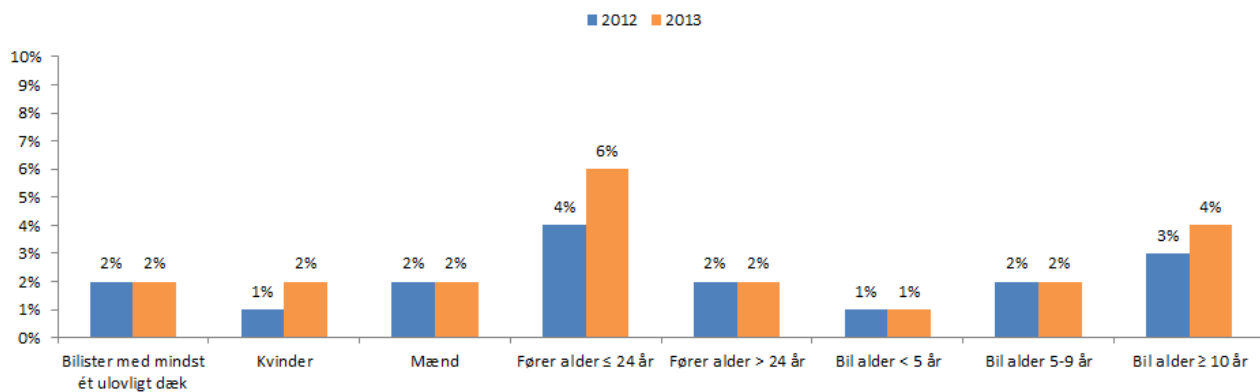

Ulovlig mønsterdybde

Andelen af bilister som kørte med mindst ét dæk med ulovlig mønsterdybde (<1,6 mm) var 2 procent. Omsættes dette tal til landsplan, svarer det til 54.000¹ biler med ulovlige dæk.

Antallet af ulovlige dæk var 48 ud af 5.204 kontrollede dæk.

Især unge bilister glemmer at skifte dæk inden de bliver ulovlige at køre på.

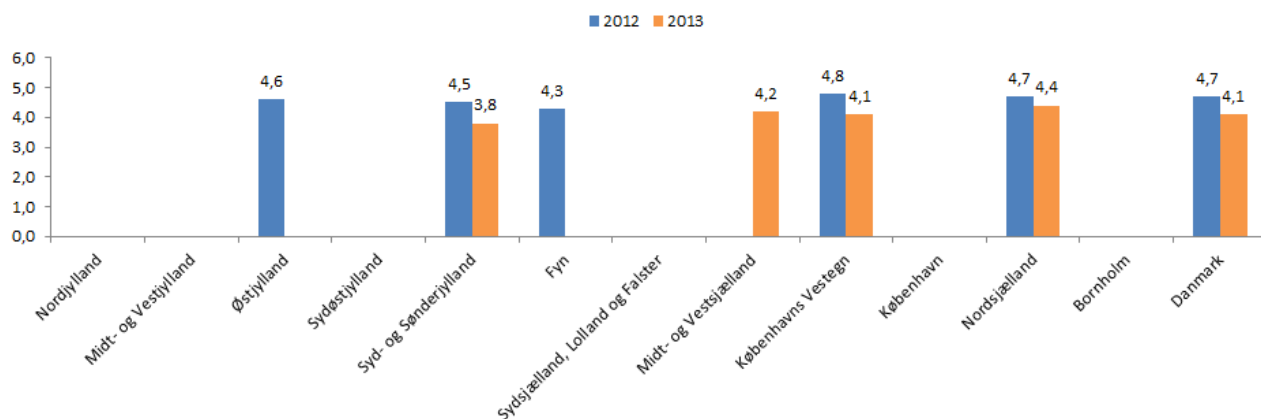
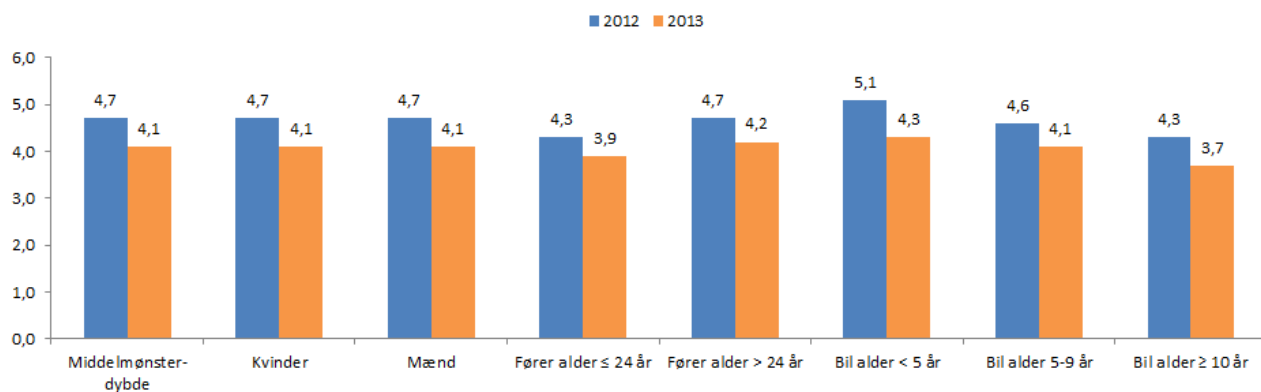

Middelmønsterdybde på det mest slidte dæk

Middelmønsterdybde på det mest slidte dæk er 4,1 mm.

Nyere biler har generelt en større middelmønsterdybde end ældre biler.

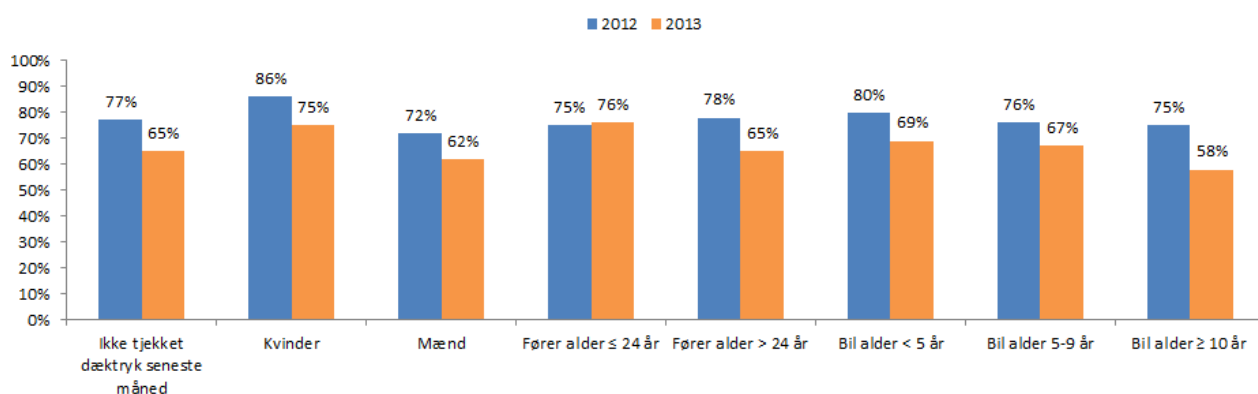

Kontrol af lufttryk

65 procent af de adspurgte bilister havde ikke kontrolleret lufttrykket i dækkene indenfor den seneste måned eller vidste ikke hvornår det sidst var gjort.

Mændene er bedre til at tjekke lufttrykket end kvinderne, men generelt ser det dog noget sløjt ud.

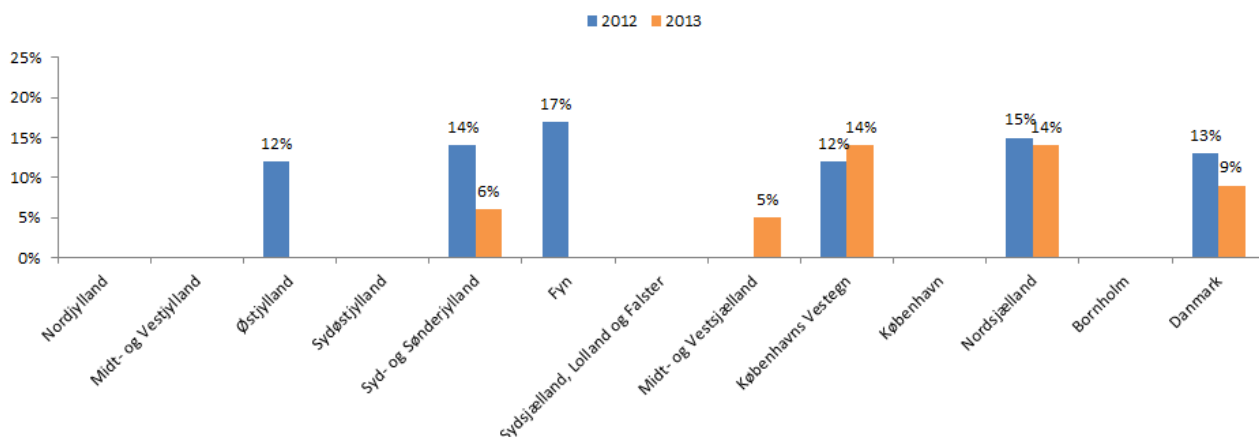
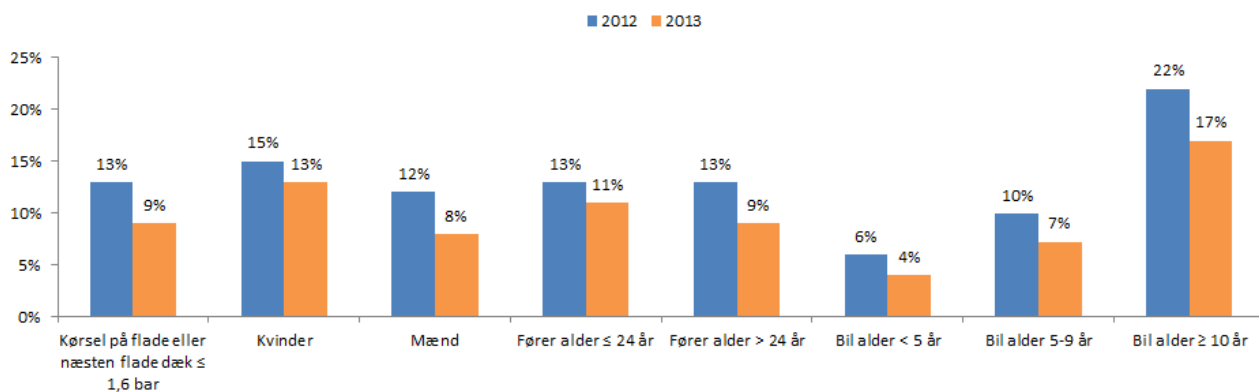
38 procent af mandlige bilister har tjekket lufttrykket indenfor den seneste måned, mens blot 25 procent af kvindelige blisterne har gjort det samme.

Flade eller næsten flade dæk

Ni procent havde mindst ét dæk med så lavt lufttryk, at det må betragtes som en punktering eller delvis punktering (1,6 bar eller mindre).

Blandt kvindelige bilister og ældre biler er der flest som kører med flade dæk.

Forskel i lufttryk på samme aksel

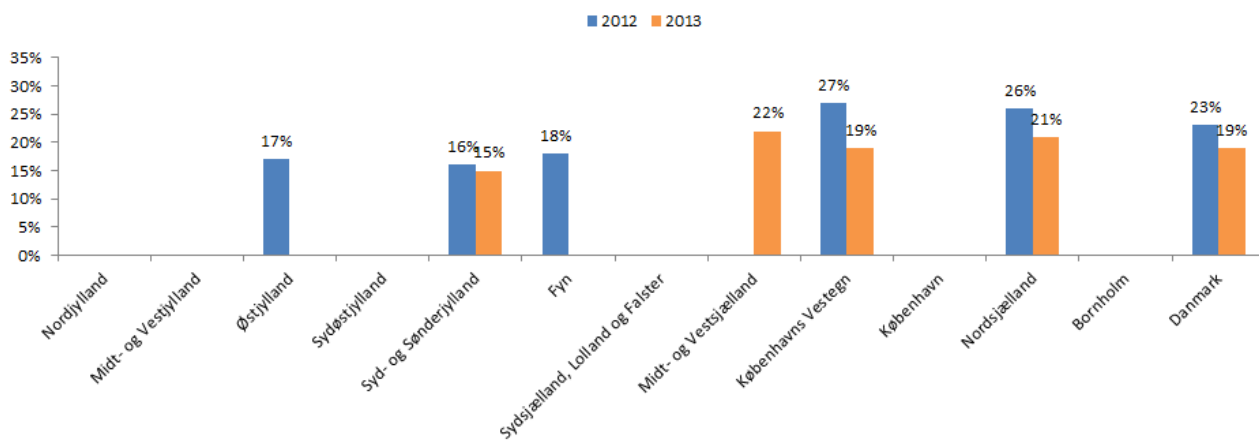
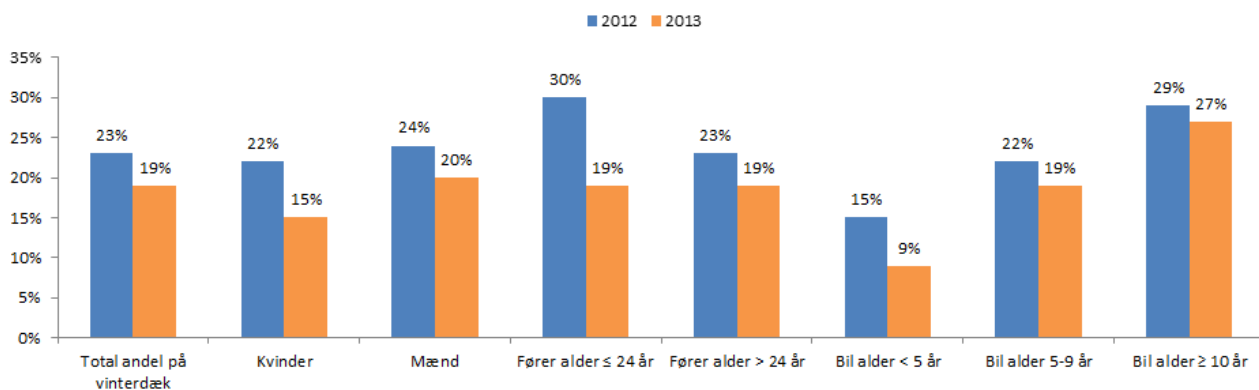
Af alle undersøgte biler havde 18 procent 0,5 bar eller mere i forskel i dækkenes lufttryk på samme aksel.

Forskel i lufttrykket mellem højre og venstre side af bilen kan medføre ustabilitet.

Vinterdæk i varm årstid

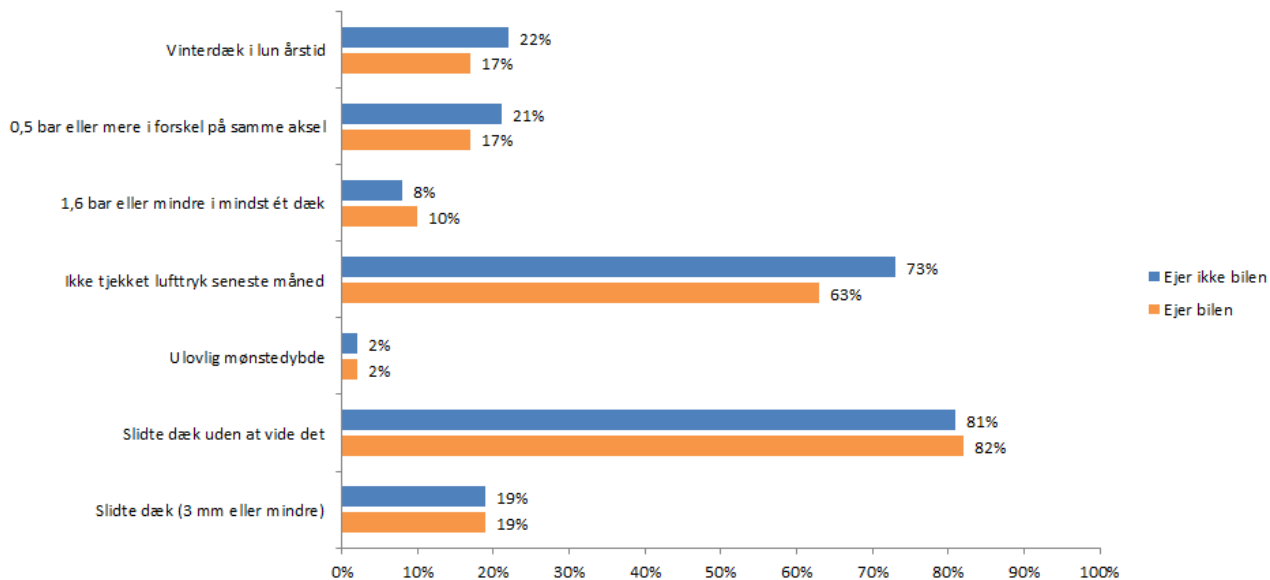
Andelen af biler som kørte med vinterdæk (M+S mærket) i september måned var 19 procent.

Bilister i ældre biler kører i større udstrækning på vinterdæk i den lune tid og glemmer at skifte til sommerdæk.

Forskelle hvis føreren ejer bilen eller ej

På flere områder har førere som ikke selv ejer bilen dårligere styr på dækkene.

www.daekrazzia.dk

Kilder:

- ¹ De Danske Bilimportørers bestandtal.
- ² Autonrengasliitto ry (Dæk Specialisterne i Finland).
- ³ Dødsulykker 2011 årsrapport, rapport 427-2012 udgivet af Vejdirektoratet.
- ⁴ Goodyear Tires.
- ⁵ Michelin Nordic.
- ⁶ Continental Tyres.
- ⁷ www.dackrazzia.se og www.autonrengasliitto.fi.

Rådet for Større Dæksikkerhed takker alle deltagende og involverede parter som var med til at gøre dækrazzia kampagnen mulig.

Der tages forbehold for trykfejl i denne rapport.

Gengivelse af denne rapportes resultater er tilladt med kildeangivelse.
Fotos fra dækrazzia kan findes på presse.daekrazzia.dk.

For mere information kontakt:

Rådet for Større Dæksikkerhed

Kirkevej 1-3, 2. sal
2630 Taastrup

Telefon: 39 63 97 79
E-mail: info@daekrazzia.dk